

Вих. № 173/2021/05
від 10 лютого 2021 року

Кому:
Голові Верховної Ради України
пану Разумкову Д.О.

Голові Комітету Верховної Ради України з
питань гуманітарної та інформаційної політики
пану Потураєву М.Р.

Копія:
Адресати згідно зі списком, що додається

*Щодо необхідності внесення змін до Закону
України «Про забезпечення функціонування
української мови як державної» №2704-VIII від 25
квітня 2019 року*

Шановний Дмитре Олександровичу!

Європейська Бізнес Асоціація (надалі – Асоціація) висловлює Вам свою повагу та звертається до Вас щодо проєкту Закону «Про внесення змін до статті 57 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» №4638 від 25 січня 2021 року (надалі – Проєкт Закону).

Проєкт Закону спрямований на скасування штрафних санкцій для суб'єктів господарювання у разі порушення ними вимог статті 30 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» №2704-VIII від 25 квітня 2019 року (надалі – Закон №2704-VIII) в частині використання державної мови у сфері обслуговування споживачів. У той же час, хочемо звернути Вашу увагу на деякі інші проблемні аспекти виконання вимог Закону №2704-VIII, які, на переконання представників бізнесу, потребують врегулювання.

Мова користувачьких інтерфейсів

Зокрема, мова йде про необхідність внесення змін до окремих положень статті 27 Закону №2704-VIII, які наберуть чинності в липні 2022 року. Так, частина 2 статті 27 Закону №2704-VIII наразі передбачає, що **«Комп'ютерна програма з користувачьким інтерфейсом, встановлена на товарах, що реалізуються в Україні, повинна мати користувачький інтерфейс державною мовою, який за обсягом та змістом має містити не менше інформації, ніж іншомовні версії такого інтерфейсу. Недотримання цієї вимоги має наслідки, визначені законодавством про захист прав споживачів для реалізації товару неналежної якості»**. У той же час, за даними компаній-членів Комітету побутової електротехніки (надалі – Комітет) Асоціації, переклад деяких частин інформації, що відображається на дисплеї, українською мовою є технічно неможливим, наприклад, коли йдеться про встановлені сегментні дисплеї або матричні індикатори, за допомогою яких відображається виключно сегментна передналаштована інформація. Більше того, на сучасному обладнанні, яке працює на операційній системі Android та інших операційних системах, можуть бути встановлені програми сторонніх виробників, такі як «Netflix», «Amazon Prime», різноманітні ігрові програми тощо, які згідно з вимогами,

передбаченими частиною 2 статті 27 Закону №2704-VIII, потребуватимуть обов'язкового перекладу на українську мову. Як зазначають компанії-члени комітету Асоціації, у виробників немає можливості забезпечити переклад зазначеного стороннього програмного забезпечення українською мовою.

Окрім цього, незважаючи на кастомізацію виробу для певної країни постачання, користувацький дисплеї виробу зазвичай відображає найпростішу інформацію англійською мовою, наприклад, піктограми чи слова «START», «STOP», «PROG», «PLAY», «RWD», «FWD», «ORDER», «MENU», «TIME», «ON», «OFF», «PAUSE» та інші. Як зазначають експерти Комітету Асоціації, переклад такого користувацького інтерфейсу українською мовою може призвести до суттєвого зростання вартості товарів, особливо, коли йдеться про невеликі партії товарів, які не користуються великим попитом в Україні.

Відтак, компанії-члени Асоціації відмічають, що вимога перекладати всі комп'ютерні програми з користувацьким інтерфейсом, встановлені на товарах, що реалізуються в Україні, українською мовою, може призвести до зупинення імпорту ряду категорій продукції в Україну у зв'язку з технічною неможливістю виконання такої вимоги або економічною недоцільністю ввезення такого товару через занадто високу для українського споживача вартість. В результаті, споживачам будуть недоступні найбільш сучасні і технічно досконалі моделі техніки, що зазвичай випускаються серійно для групи країн без кастомізації мов панелей управління у зв'язку із обмеженим попитом на такий товар у кожній країні окремо.

З огляду на вищезазначене, просимо ініціювати внесення зміни до частини 2 статті 27 Закону №2704-VIII, зокрема, виклавши її в такій редакції: *«Комп'ютерна програма з користувацьким інтерфейсом, встановлена на товарах, що реалізуються в Україні, повинна мати користувацький інтерфейс державною мовою та/або англійською мовою, або іншими офіційними мовами Європейського Союзу»*. Врахування даної пропозиції є важливим для індустрії побутової техніки та електроніки особливо наразі, коли у зв'язку із карантинними заходами, запровадженими в Україні та світі, індустрія несе значні фінансові втрати.

Також компанії-члени Комітету Асоціації пропонують скасувати штрафні санкції за порушення вимоги щодо мови користувацьких інтерфейсів, зробивши відповідне уточнення до статті 188-52 Кодексу України про адміністративні правопорушення, яка поки що не набрала чинності.

Експерти Комітету Асоціації переконані, що наявність користувацького інтерфейсу державною мовою на товарах, що реалізуються в Україні має бути конкурентною перевагою таких товарів, а не обов'язковою передумовою для його легального ввезення та реалізації в Україні.

Щодо зазначення адреси іноземних виробників

Також, у частині 6 статті 30 Закону №2704-VIII передбачено, що *«виробники (виконавці, продавці) в Україні всіх форм власності надають споживачам інформацію про вироби (товари), роботи чи послуги державною мовою. Така інформація може дублюватися будь-якою іншою мовою»*. Згідно з частиною 1 статті 15 Закону України «Про захист прав споживачів» №1023-XII від 12 травня 1991 року, серед іншого, вимагається надавати інформацію про найменування та місцезнаходження виробника (виконавця, продавця) і підприємства, яке здійснює його функції щодо прийняття претензій від споживача, а також проводить ремонт і технічне обслуговування. Назви адрес іноземних виробників згідно з нормами законодавства також потребують викладення за допомогою транскрипції. Разом з тим, такий підхід, на думку експертів Асоціації, спричинить труднощі на практиці, оскільки назва адреси іноземного виробника, з певною ймовірністю, буде викривлена і ускладнить правильну ідентифікацію виробника споживачем.

При цьому, відповідно до пункту 47 Правил надання послуг поштового зв'язку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України №270 від 5 березня 2009 року: *«На міжнародному поштовому відправленні найменування адресата та його поштова адреса зазначаються латинськими літерами і арабськими цифрами»*. У зв'язку з цим, для того, щоб споживач мав можливість звернутись безпосередньо до виробника імпортованої продукції, він має знати адресу такого виробника, зазначену саме латинськими літерами.

З огляду на вищезазначене, експерти Асоціації вважають за доцільне внести зміни до Закону №2704-VIII та уточнити, що адреси іноземних виробників перекладати не потрібно, виклавши частину 7 статті 30 Закону №2704-VIII у такій редакції: *«7. Інформація про вироби (товари), роботи чи послуги, зазначена у частині шостій цієї статті, доводиться до відома споживача в порядку, у спосіб та в обсязі, що визначені Законом України «Про захист прав споживачів». В інформації про вироби (товари), роботи чи послуги, наданій державною мовою, допускається використання слів, скорочень, аббревіатур, назв та адрес виробників імпортованої продукції (крім назви країни-виробника) та позначень англійською мовою та/або з використанням літер латинського та/або грецького алфавітів».*

Щодо виконання спеціальних вимог щодо зазначення інформації

На думку експертів Асоціації, застосування термінів/позначень з використанням літер латинського алфавіту для виконання спеціальних вимог щодо змісту інформації для певних видів продукції є виправданим з точки зору захисту інтересів споживачів та забезпечення вільного руху товарів у міжнародній торгівлі. Одним з таких прикладів є маркування назв косметичних інгредієнтів літерами латинського алфавіту згідно з Міжнародною номенклатурою косметичних інгредієнтів (International Nomenclature of Cosmetic Ingredients, надалі – INCI). За інформацією компаній-членів Асоціації, єдиний підхід до маркування інгредієнтів косметичної продукції згідно з INCI прийнятий у майже всіх розвинутих країнах світу. Так, представники бізнесу зауважують, що, незважаючи на різні національні мови і види абетки, однакове застосування INCI для маркування інгредієнтів було встановлено для 28 країн-членів Європейського Союзу (надалі – ЄС) з метою забезпечення однакової інтерпретації хімічних назв виробниками, споживачами та контролюючими органами. Назви інгредієнтів згідно INCI за суттю не є просто словами, а є технічними «кодами», написаними на основі світових наукових та фармакопейних назв інгредієнтів, що, насамперед, гарантує заходи безпеки для споживачів. Окрім цього, на переконання компаній-членів Асоціації, єдина система маркування косметичних інгредієнтів матиме такі позитивні наслідки для України: сприятиме збільшенню обсягів торгівлі між країнами, зниженню витрат індустрії і споживачів, гармонізації із законодавством ЄС.

Компанії-члени Асоціації пропонують встановити у Законі №2704-VIII захисні положення щодо спеціальних вимог до змісту інформації про товари для певних видів, якщо такі спеціальні вимоги і мова їх виконання встановлені нормативно-правовими актами. З огляду на вищезазначене, пропонуємо доповнити частину 6 статті 30 Закону №2704-VIII та викласти її у такій редакції: *«6. Виробники (виконавці, продавці) в Україні всіх форм власності надають споживачам інформацію про вироби (товари), роботи чи послуги державною мовою. Така інформація може дублюватися будь-якою іншою мовою. У разі якщо нормативно-правовими актами, у тому числі технічними регламентами, встановлено спеціальні вимоги до надання інформації про певні види продукції з використанням літер латинського та/або грецького алфавіту, положення цієї частини застосовуються у частині, що не охоплюється такими спеціальними вимогами».*

Контактною особою щодо даного питання зі сторони Асоціації є Вікторія Куликова, Менеджер Комітету Асоціації, e-mail: viktoria.kulykova@eba.com.ua, тел.: (044) 496 06 01.

Щиро дякуємо за увагу до нашого звернення та сподіваємося на врахування пропозицій бізнесу і подальшу конструктивну співпрацю.

З повагою,

Ганна Дерев'янко
Виконавчий директор

Список, адресатів:

Народному депутату України
пану Бужанському М.А.

Народному депутату України
пану Іванову В.І.

Народному депутату України
пані Шол М.В.

Народному депутату України
пану Шевченку Є.В.

Народному депутату України
пані Кінзбурській В.О.

Народному депутату України
пану Дубінському О.А.

Народному депутату України
пану Зуєву М.С.

Народному депутату України
пані Володіній Д.А.

Народному депутату України
пану Леонову О.О.

Народному депутату України
пану Дмитруку А.Г.

Народному депутату України
пану Мазурашу Г.Г.

Народному депутату України
пану Гетманцеву Д.О.

Народному депутату України
пану Трухіну О.М.

Народному депутату України
пану Брагару Є.В.

Народному депутату України
пану Негулевському І.П.

Народному депутату України
пані Гришиній Ю.М.

Народному депутату України
пану Касаю Г.О.

Народному депутату України
пану Ковальову О.І.

Народному депутату України
пані Нікітіній М.В.

Народному депутату України
пані Яцик Ю.Г.

Народному депутату України
пану Культенку А.В.

Народному депутату України
пані Діденко Ю.О.

Народному депутату України
пані Руденко О.С.

Народному депутату України
пані Аллахвердієвій І.В.

Народному депутату України
пану Качуру О.А.

Народному депутату України
пану Арсенюку О.О.

Народному депутату України
пану Герману Д.В.

Народному депутату України
пану Васильєву І.С.

Народному депутату України
пану Устенку О.О.

Народному депутату України
пану Штепі С.С.

Народному депутату України
пану Демченку С.О.

Народному депутату України
пану Копиленку О.Л.

Народному депутату України
пану Костіну А.Є

Народному депутату України
пану Кунаєву А.Ю.

Народному депутату України

пану Драбовському А.Г.

Народному депутату України
пану Любота Д.В.

Народному депутату України
пані Савченко О.С.

Народному депутату України
пану Клочку А.А.

Народному депутату України
пану Федієнку О.П.